KADERNOTA
BEGROTING 2027 – 2030

Versie 1.2 Raad na amendering

Juli 2026

Inhoudsopgave

Aan de raad 5
Beslispunten voor de raad 7
Leeswijzer 9
Samenvatting resultaat 11

1. Uitgangspunten kadernota begroting 2027 13

2. Ontwikkeling algemene uitkering 17

3. Ontwikkelingen bestaand beleid noodzakelijk 19
Programma Bestuur en ondersteuning 19
Programma Veiligheid 20
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat 20
Programma Onderwijs 21
Programma Sport, cultuur en recreatie 21
Programma Sociaal domein 22
Programma Volksgezondheid en milieu 22
Overige ontwikkelingen 23
Overzicht 24

4. Ontwikkeling lokale lastendruk 25

5. Nieuw beleid/ wensen 27
Programma Bestuur en ondersteuning 27
Programma Economie 27
Programma Sport, cultuur en recreatie 28
Programma Sociaal domein 28
Overzicht 29

6. Voorstel perspectiefnota 31

Bijlage
Financiële perspectiefnota uitwerking begroting 2027 – 2030

Aan de raad

Nieuwe raadsperiode
Eind maart dit jaar zijn we begonnen aan een nieuwe raadsperiode. Op het moment van schrijven van deze kadernota wordt er onderhandeld over de vorming van een nieuwe coalitie. In de kadernota van vorig jaar is aandacht gevraagd voor de zogenaamde majeure projecten en de uitvoering van de Toekomstvisie. Dit zijn projecten die onderdeel zijn van de coalitieonderhandelingen. De uitkomsten konden nog niet worden meegenomen in deze kadernota. Dit betekent dat deze kadernota een zogenaamde “beleidsarme” kadernota is waarin wel een aantal noodzakelijke ontwikkelingen en wensen zijn opgenomen vanuit het bestaand beleid. Als het coalitieakkoord gereed is zal het nieuwe college de besluitvorming voor de raad verder voorbereiden.

Onrust in de wereld
Geopolitieke spanningen en oorlogen brengen inflatie en onzekerheid met zich. Dit heeft niet alleen impact op onze inwoners en ondernemers, maar ook op ons als gemeente. Het is daarom belangrijk om weerbaar en wendbaar te blijven, door onze sterke financiële positie te bewaken en tegelijkertijd verstandig in onze toekomst te investeren.

Coalitieakkoord kabinet-Jetten
Het nieuwe kabinet Jetten is begin dit jaar geïnstalleerd en heeft de plannen gepresenteerd in een coalitieakkoord met de titel: “*Aan de slag, bouwen aan een beter Nederland*”. Dit kabinet is een minderheidskabinet dat voortdurend op zoek moet naar steun om de plannen uit coalitieakkoord te kunnen verwezenlijken. Dat heeft ook zijn weerslag op de plannen voor de gemeenten.

In hoofdstuk twee is de ontwikkeling van het gemeentefonds opgenomen. Die ontwikkelingen zijn gebaseerd op de voorjaarsnota 2026 van het Rijk. De belangrijkste zijn de afrondende besluitvorming herijking gemeentefonds, het vervolg op het rapport “*Groeipijn*” van de commissie van Ark, het ravijnjaar dat verschoven is van 2026 naar 2028. Een andere grote ontwikkeling is dat de huishoudelijke hulp met ingang van 2029 uit de Wmo wordt gehaald en alleen nog beschikbaar is als vangnet. Hiervoor wordt € 1 miljard uit het gemeentefonds gehaald.

Tot slot
Een van de speerpunten van de Toekomstvisie 2040 is dat de gemeente Bunschoten zelfstandig blijft. Dat vraagt om een solide meerjarenbegroting, een organisatie die daarvoor is toegerust en een lastendruk die past bij het gewenste voorzieningenniveau.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris, de burgemeester,

Drs. J.F.H. Jennekens J.L. Geurts

Beslispunten voor de raad

De raad van de gemeente Bunschoten, gelezen de inhoud van dit voorstel voor de kadernota begroting 2027 - 2030.

Besluit:

1. Akkoord te gaan met de uitgangspunten begroting 2027 (hoofdstuk één)
2. Akkoord te gaan met de voorstellen ontwikkeling algemene uitkering (hoofdstuk twee)
3. Akkoord te gaan met de voorstellen uit bestaand beleid (hoofdstuk drie)
4. Akkoord te gaan met de voorstellen lokale lastenontwikkeling (hoofdstuk vier)
5. De volgende voorstellen nieuw beleid mee te nemen in de meerjarenbegroting 2027 – 2030 (van hoofdstuk vijf naar hoofdstuk drie):
    a. Drempels Sint Nicolaashoofd vanuit amendement 3
    b. Gladheidsmeetpunt vanuit amendement 3
    c. Relatietherapie vanuit amendement 2
6. De volgende voorstellen vanuit de Financiële perspectiefnota uitwerking begroting 2027 – 2030 te verwerken in de meerjarenbegroting 2027 - 2030 (hoofdstuk zes):
    a. Afschaffen antwoordnummer en afschaffen postbusnummer
    b. Bezuiniging op printen in kleur
    c. Niet investeren in nieuwe LED-borden
    d. Luchtfoto's één keer per twee jaar
    e. Dienstverlening op afspraak op vrijdag
    f. Bezuiniging bodediensten voor fractie avondvergaderingen in het gemeentehuis
    g. Kostendekkend maken precariobelasting
    h. Kostendekkend maken tarieven afval, riolering, markt, begraven en haven
    i. Kosten toe rekenen legesverordening inclusief omgevingsvergunningen

    Allen vanuit amendement 1. Punten 6a t/m 6c en 6e t/m 6f zijn financieel verwerkt. De punten 6d, 6g t/m 6i worden nog inzichtelijk gemaakt voor de programmabegroting 2027 – 2030.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Bunschoten van 2 juli 2026

De griffier,	De voorzitter,
Drs. E. Hoogstraten	J.L. Geurts

Leeswijzer

Na deze leeswijzer is een samenvatting opgenomen waarin in één oogopslag de ontwikkeling van het begrotingsresultaat 2027 – 2030 wordt weergegeven op basis van de voorstellen die in de hoofdstukken twee t/m zeven worden gedaan.

In hoofdstuk één worden in het kort de kaders en uitgangspunten weergegeven die van belang zijn bij het opstellen van de begroting en deze kadernota.

Hoofdstuk twee geeft de ontwikkeling van de algemene uitkering weer met als uitgangspunt de meest recente informatie vanuit het Rijk over de ontwikkeling van gemeentefonds.

Hoofdstuk drie geeft de voorstellen weer die vooral betrekking hebben op het bestaande beleid en bestaande afspraken en investeringen die niet kunnen worden uitgesteld door bijvoorbeeld nieuwe wetgeving.

In hoofdstuk vier staan de ontwikkelingen binnen de lokale heffingen en het effect daarvan op de lastendruk voor burgers en bedrijven.

In hoofdstuk vijf zijn wensen/nieuw beleid uit de organisatie opgenomen. De raad kan besluiten door amendering van bepaalde voorstellen deze mee te nemen in de op te stellen programmabegroting.

Er worden dit keer geen voorstellen vanuit het college gedaan voor bezuinigingen (hoofdstuk zes). De *Financiële perspectiefnota uitwerking begroting 2027 – 2030* als bijlage toegevoegd aan deze kadernota. De opsomming die wordt genoemd zijn mogelijkheden waar de raad uit kan kiezen. Dit zijn dus nog geen concrete bezuinigingen, maar mogelijkheden.

Samenvatting resultaat

Hieronder staat een samenvatting van de uitkomsten van alle hoofdstukken. Een – bedrag betekent een nadeel.
Startpunt is het meerjarig begrotingsresultaat uit de programmabegroting 2026 – 2029.

De regel *voorlopig resultaat toegevoegd aan de algemene reserve* is het begrotingsresultaat zoals dat naar voren kwam uit de kadernota begroting 2026 - 2029. Dit is voorlopig toegevoegd aan de algemene reserve. Dit is wel begrotingsruimte die beschikbaar is als dekking en om die reden ook weer zichtbaar gemaakt in onderstaande kolom.

In de begroting 2029 is ruimte gereserveerd voor dekking lasten majeure projecten. Dit is ook onderdeel van het begrotingsresultaat.

Het totaal komt tot uitdrukking in de regel *herzien begrotingsresultaat*.

De verwachting is dat voor de besluitvorming in de kadernota er een besluit is genomen over het aanvullend krediet voor de permanente sporthal. Dit is verwerkt in de regel *al genomen besluiten*. Het resultaat dat resteert is beschikbaar voor de start besluitvorming kadernota.

De rest van de tabel spreekt voor zich en zijn de effecten uit de verschillende hoofdstukken van de kadernota.

Na besluitvorming is onderstaande tabel aangepast met de uitkomsten van de amendementen.

	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Bedragen x € 1.000,-				
Begrotingsresultaat 2027 - 2030 basis	**23**	**37**	**43**	**43**
Voorlopig resultaat toegevoegd aan algemene reserve	763	505	547	547
Gereserveerde dekking majeure projecten	-	-	299	299
Herzien begrotingsresultaat	**786**	**542**	**889**	**889**
Al genomen besluit RV 1232441 permanente sporthal	-	-170	-170	-170
Begrotingsresultaat start kadernota	**786**	**372**	**719**	**719**
Algemene uitkering (hoofdstuk twee)	-122	-122	-122	-122
Bestaand beleid (hoofdstuk drie)	-246	-250	-250	-235
Ontwikkeling lokale lasten (hoofdstuk vier)	-	-	-	-
Totaal noodzakelijke investeringen bestaand beleid	**-368**	**-372**	**-372**	**-357**
Begrotingsresultaat 2027 - 2030 na noodzakelijke aanpassingen	**419**	**-0**	**347**	**362**
Keuzes perspectiefnota (hoofdstuk zes)	10	10	10	10
Resultaat voor nieuw beleid/wensen	**428**	**9**	**356**	**371**
Nieuw beleid/wensen (hoofdstuk vijf)	-	-	-	-

1. Uitgangspunten kadernota begroting 2027

Onderstaand treft u de uitgangspunten aan die worden gehanteerd voor het opstellen van de kadernota begroting 2027 - 2030 die in de raad van 2 juli 2026 wordt behandeld.

Algemeen

Uitgangspunt voor de start van de kadernota begroting 2027 is het resultaat van de meerjarenbegroting 2026 – 2029 aangevuld met de financiële effecten van de vastgestelde perspectiefnota.

Algemene uitkering

Voor de ontwikkeling van de algemene uitkering wordt als uitgangspunt de meicirculaire 2026 genomen. Naar verwachting wordt die ontvangen als de kadernota al in het bestuurlijk traject zit. Er wordt dan aanvullend geadviseerd. Voorlopig wordt uitgegaan van de informatie over de ontwikkeling gemeentefonds op basis van de voorjaarsnota van het Rijk. In hoofdstuk twee van deze kadernota is dat verder uitgewerkt.

Taakmutaties opvangen binnen budget

In de uitwerking wordt ervan uitgegaan dat de kortingen in verband met mutaties op beleidsterreinen moeten worden opgevangen door de betreffende budgetten te verlagen met eenzelfde bedrag. Extra middelen voor nieuwe wetgeving worden in eerste instantie voor dat doel gereserveerd in afwachting van voorstellen. Daarmee heeft dit geen direct effect op het begrotingsresultaat.

Provinciaal toezicht

Het reguliere beleid van de provincie is erop gericht dat de gemeente een meerjarenbegroting opstelt die voldoet aan de voorwaarden van een duurzaam financieel evenwicht waarbij de minimale eis geldt dat de begroting het eerste jaar reëel sluitend moet zijn, of anders in meerjarenperspectief zicht moet zijn op een sluitende begroting. Er wordt wel meer ruimte gegeven voor (structurele) inzet van de algemene reserve. Dit is vastgelegd in het gemeentelijk toetsingskader (GTK).

Nieuwe ontwikkelingen na vaststelling begroting 2026

Sluitingstermijn meenemen ontwikkelingen in de kadernota

Nadat de begroting 2026 is vastgesteld hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die het meerjarenbeeld 2026 - 2029 beïnvloeden. Ontwikkelingen die van invloed zijn op de kadernota worden meegenomen tot begin mei 2026 (vaststelling kadernota in het college). Het gaat dan om effecten van raad- en collegebesluiten. Nieuwe (uitstelbare) ontwikkelingen die zich daarna voordoen schuiven door naar de kadernota begroting 2028.

Meerjareninvesteringsplan 2027 - 2030

Basis voor de investeringen voor de periode 2027 - 2030 zijn de geraamde investeringen voor de periode 2026 - 2029. Voor nieuwe investeringen geldt in principe dat 2030 het eerste jaar is waarvoor ze kunnen worden meegewogen. In de raming van de kapitaallasten wordt structureel rekening gehouden met een onderuitputting (door uitstel investeringen) van € 50.000,-. In de afgelopen jaren zien we dat veel geraamde investeringen doorschuiven. Daarom blijven we kritisch kijken naar een realistische raming.

Beheerplannen

Er zijn verschillende beheerplannen in voorbereiding, waaronder het beheerplan Bruggen, het beheerplan Oeververdediging en frontmuren, het beheerplan Havens en Laaksluis en het groenbeleid. De verwachting is dat al deze plannen in 2026 herzien en vastgesteld worden. Daarnaast is gestart met het Gemeentelijk Water- en Rioleringsprogramma. Dit betreft een langer traject dat naar verwachting in het najaar van 2027 wordt afgerond. Ook het speelbeleid zal in 2027 worden herzien en vastgesteld. De investeringen die momenteel in de beheerplannen zijn opgenomen, worden meegenomen in de begroting.

Nieuw beleid
Nieuw beleid kan worden ingediend, waarbij moet worden aangegeven of het noodzakelijk of gewenst beleid is. Het uitgangspunt blijft dat nieuw beleid kan worden gehonoreerd als er oud beleid voor wordt ingeleverd of doordat er ruimte ontstaat vanuit de algemene middelen.

Op peil houden onderhoudsvoorzieningen

Reserves/voorzieningen
Als algemeen uitgangspunt wordt in de kadernota begroting 2027 uitgegaan van de bestaande risicoanalyse. Die is bepalend voor de omvang van het weerstandsvermogen.

Beschikking reserves
Er wordt niet meer structureel beschikt over de reserves om te komen tot een sluitende (meerjaren)begroting. Dit uitgangspunt blijft gehandhaafd.

Onderbesteding budget/ structurele tegenvallers
Blijkt dat er voor bepaalde budgetten sprake is van structurele onderbesteding (twee jaar of meer onderbesteding) dan worden deze budgetten niet aangepast met het inflatiepercentage. Als er structurele (onvermijdelijke) tegenvallers waren die in de begroting moeten worden opgenomen en er is geen alternatieve dekking, dan wordt dit aangepast in de begroting.

Inflatiepercentage

Algemeen beleid is dat de geraamde inflatie wordt verrekend met de werkelijke ontwikkeling. Omdat de inflatie ook basis voor aanpassing van de belastingtarieven is, wordt deze systematiek ook voor de belastingen toegepast.

In de gepubliceerde raming door het Centraal Plan Bureau (CEP 12 maart 2026) wordt aangegeven dat door de gespannen internationale situatie de onzekerheid rondom het economisch beeld groot blijft. De koopkracht stijgt naar verwachting in 2026, maar blijf in 2027 per saldo ongeveer gelijk. Op basis van de informatie van het CPB wordt voor 2026 een inflatiepercentage verwacht van 2,1% (hicp, inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex).

Op basis van deze nieuwe ramingen is het inflatiepercentage voor 2025 0,5% hoger dan waar al rekening mee was gehouden. Voor 2026 ligt het percentage iets lager. Het inflatiepercentage voor de begroting 2027 wordt daarmee 2,1% (1,9 - 0,3 + 0,5).

De afgelopen tijd zien we dat ondernemers een hoger inflatie percentage aan de gemeente doorberekenen, dit komt onder andere door de stijging in de loonkosten. Op basis van de kerngegevens is de loonvoet voor gemeenten 4% in 2026 (CEP 26 februari 2025). Er bestaat een risico dat het algemene inflatiepercentage dit onvoldoende compenseert.

Jaar	Basis inflatie	Inflatie op basis van maart 2026	Verschil
2025	2,5	3,0	+ 0,5
2026	2,4	2,1	- 0,3
2027	1,9		

Verbonden partijen
De verbonden partijen hebben een eigen begroting aangeleverd, daar is al op geadviseerd. De bijdragen uit deze vastgestelde begrotingen worden overgenomen in de gemeentebegroting.
Begin februari 2026 is namens bijna alle Utrechtse gemeenten een brief gestuurd aan de gemeenschappelijke regelingen. Hierin wordt aangegeven dat het financiële beeld van de gemeenten de komende jaren niet rooskleurig is. Daarnaast wordt aangegeven dat de budgettaire kaders van de gemeenschappelijke regelingen met de kaders van het gemeentefonds meebewegen. Hierdoor ontstaat helderheid over de financierbaarheid en het creëren van bestuurlijke rust. Het verzoek is om aan te sluiten bij de index die de gemeenten van het Rijk ontvangen in het gemeentefonds. De prijsmutatie van het Bruto Binnenlands Product.
Juist in tijden van schaarste is het belangrijk om de krachten te bundelen en te onderzoeken hoe we slim en productief kunnen werken, middelen resultaatgericht kunnen inzetten en waar we verstandig kunnen besparen zonder de (wettelijke) kerntaken en doelen uit het oog te verliezen.

Subsidies
Voor subsidies vanuit het subsidie jaarplan wordt ook het inflatiepercentage van 2,1% toegepast. Daarnaast is de beleidslijn dat de subsidiabele personeelsuitgaven worden aangepast in overeenstemming met de cao-afspraken.

Kostenstijging werk door derden
Gemotiveerd moet worden aangegeven indien aanpassing van het budget met meer dan inflatiepercentage nodig is. Anders wordt (bij geen onderbesteding) het budget verhoogt met het inflatiepercentage.

Planning investeringen
Er staan diverse investeringen in de planning op basis van vervangingsinvesteringen. De bedragen zijn gebaseerd op de eerdere investeringen en worden niet automatisch geïndexeerd. De vorig jaar ingezette lijn om de investeringsplanningen, waar nodig, ook te indexeren met het inflatiepercentage zetten we voort. Uitgaande van een gemiddeld investeringsniveau van € 10 miljoen (inflatie 2,1%/20 jaar afschrijving) zal dat afgerond € 10.000,- zijn.

Personeelskosten
Voor de raming van de salariskosten wordt in basis uitgegaan van het aantal formatieplaatsen (inclusief vacatures) per 1 januari 2026 en op de groei van de gemeente. In de raming van de salarislasten wordt rekening gehouden met de lopende cao-afspraken. In de raming wordt geen rekening gehouden met een budget voor vervanging bij langdurige ziekte. Dat betekent dat bij de tussentijdse bestuursrapportages het risico bestaat dat het salarisbudget moet worden bijgesteld om de taken te kunnen blijven uitvoeren. Waar mogelijk wordt een deel van de formatie doorbelast aan investeringen en grondexploitaties. Het blijft belangrijk dit te monitoren en bij te sturen als de investeringen teruglopen of de grondexploitaties onder druk komen te staan.

In de toekomstvisie is aandacht gevraagd voor de capaciteit van de organisatie. Investeren in de organisatie is nodig om een krachtige zelfstandige gemeente te kunnen blijven. Dit onderwerp is ingebracht bij de coalitieonderhandelingen.

Belastingen en rechten
Algemeen
We streven naar een lokale lastendruk die past bij het voorzieningenniveau van de gemeente.

Effecten voor de lokale heffingen die voortvloeien uit de *Financiële perspectiefnota uitwerking* zijn bij dit onderdeel nog niet meegenomen.

Onroerendezaakbelastingen
Algemeen uitgangspunt is dat de tarieven jaarlijks worden aangepast met het inflatiepercentage, dat is voor 2027 2,1%. Bij de behandeling van kadernota 2025 – 2028 is besloten n.a.v. de financiële perspectiefnota uitwerking tot en met 2028 een extra verhoging van 5% per jaar toe te passen voor de onroerendezaakbelasting. Voor 2027 wordt de stijging dan 7,1%.

100%-kostendekkende activiteiten
Afvalstoffenheffing
Algemeen uitgangspunt is aanpassing met het inflatiepercentage plus eventuele extra stijging wanneer dit nodig is om te komen tot een 100%-kostendekking. Uitgangspunt is dat er binnen periode van de meerjarenbegroting niet meer structureel wordt beschikt over de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.
Voor 2027 wordt dit een stijging van 2,1%.

Rioolrechten
Algemeen uitgangspunt is aanpassing met het inflatiepercentage plus eventuele extra stijging wanneer dit nodig mocht zijn om te komen tot een 100%-kostendekking. In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) zijn afspraken gemaakt over een extra stijging van de rioolrechten om te sparen voor investeringen in de toekomst via de voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen. In de systematiek van het sparen voor nieuwe investeringen is het de wens dat bedrag extra aan de voorziening toe te voegen. Voor 2027 wordt dit een stijging van 2,1%.

Marktgelden
Uitgangspunt is 100% kostendekking. Algemeen uitgangspunt is dat de tarieven jaarlijks worden aangepast met het inflatiepercentage, dat is voor 2027 2,1%.

Begraafrechten
Uitgangspunt voor de begraafrechten is 100% kostendekking. Op basis van eerdere besluitvorming is onderzoek gedaan naar de mate van kostendekkendheid van de tarieven waarbij het serviceniveau en kostentoerekening zijn betrokken. Daarbij is afgesproken om de tarieven één keer per vijf jaar voor het eerst in 2029 tegen het licht te houden, als het gaat om de kostendekkendheid en dan zo nodig bij te stellen. Algemeen uitgangspunt is dat de tarieven jaarlijks worden aangepast met het inflatiepercentage, dat is voor 2027 2,1%.

Leges publiekszaken
Voorgesteld wordt de leges aan te passen met het inflatiepercentage.

Leges omgevingsvergunningen
De leges worden aangepast met het inflatiepercentage.

Overige belastingen en rechten
Algemeen uitgangspunt is dat de tarieven jaarlijks worden aangepast met het inflatiepercentage, dat is voor 2027 2,1%.

Rente financieringstekort/ kapitaalverstrekking t.b.v. grondexploitatie

De investeringen die de gemeente de komende jaren gaat doen moeten worden betaald. Er wordt kritisch gekeken of dat betaald kan worden van de beschikbare geldmiddelen of dat er geld moet worden geleend. Bij de paragraaf Financiering in de begroting, wordt in beeld gebracht hoeveel geld er nodig is en voor welke periode dat nodig is. Als er geld wordt geleend moet daar rente over worden betaald. Voor overheidsinstellingen als de gemeente gelden andere tarieven dan voor particulieren. We gaan uit van het principe van totaalfinanciering. Dat betekent dat we de totale financieringsbehoefte in beeld brengen en dan we bepalen of en voor hoeveel er geleend moet worden. De rente die we over de investeringen berekenen is de zogenaamde omslagrente. Die is berekend op 1%. Die wordt bepaald door het saldo van betaalde en ontvangen rente om te slaan over de boekwaarde van de investeringen

Momenteel is te zien dat de rentepercentages voor langlopende leningen nog hoog zijn in vergelijking met enkele jaren geleden. De huidige rente ligt namelijk rond de 3%. Voor een 10-jarige lening ligt dat rond de 3,0% en voor een 25-jarige lening rond de 3,4%. Het blijft overigens lastig om de renteontwikkelingen te voorspellen. Voorgesteld wordt uit te blijven gaan van een percentage van 3 bij het aantrekken van nieuwe leningen.

Tijdelijke financieringsbehoefte wordt opgevangen met het aantrekken van kort geld. Daar maken we maximaal gebruik van.

Onvoorzien
De post onvoorzien wordt voor de begroting 2027 minimaal gesteld op € 50.000,-.

2. Ontwikkeling algemene uitkering

In de algemene uitgangspunten is opgenomen dat de raming van de algemene uitkering wordt gebaseerd op de meicirculaire 2026. Dat is ook waar de provincie vanuit gaat bij haar toezichtbeslissing. De verwachting is dat de meicirculaire niet op tijd komt om nog in deze kadernota mee te nemen. We zullen, indien nodig, met een aanvullend advies komen. Voor nu baseren we de ontwikkelingen op de voorjaarsnota 2026 van het Rijk zoals die nu is gepresenteerd.

Een aantal ontwikkelingen die momenteel actueel zijn worden onderstaand kort genoemd.

Commissie van Ark
In de kadernota van vorig jaar is uitgebreid ingegaan op het rapport “Groeipijn” van de commissie van Ark. Op basis van de hervormingsagenda Jeugd is voor de jaren 2026 en 2027 incidenteel extra geld beschikbaar gesteld en in 2025 is nog compensatie ontvangen voor de jaren 2024 en 2025. Nog steeds ontvangen gemeenten structureel te weinig geld voor de gestegen kosten van de jeugdzorg. De commissie van Ark komt in 2027 met een vervolgadvies voor de jaren na 2027. Vanuit de VNG wordt in de besprekingen met het Rijk hard ingezet op extra middelen. De ingeboekte besparingen door heffen van een eigen bijdrage (€ 266 miljoen), verkorten van de trajectduur (€ 68 miljoen) en aanvullende korting (€ 500 miljoen) zijn nog steeds een graat in de keel van gemeenten.
Voor nu kunnen we nog geen extra middelen opnemen.

Herijking gemeentefonds vervolg
Bij de invoering van de herijking gemeentefonds in 2023 is afgesproken dat voor een aantal onderdelen nog nader onderzoek nodig was in verband met de herverdeeleffecten. Die onderzoeken zijn afgerond en een eerste conclusie is dat deze onderzoeken niet leiden tot een nieuwe herverdelingsronde. Wel wordt nog naar effecten voor enkele individuele gemeenten gekeken. Als dat is afgerond wordt een actualisatie uitgevoerd op de meest recente informatie. De verwachting is dat dit niet tot grote herverdeeleffecten leidt. De herverdeeleffecten uit de eerste ronde zijn in drie jaar (2023-2025) doorgevoerd, maar bevroren op een maximaal herverdeeleffect van € 37,50 per inwoner. Het nadelig herverdeeleffect voor Bunschoten was berekend op € 45,- per inwoner. Dit komt neer op een nog te verwerken nadeel van afgerond € 175.000,-. De herverdeeleffecten worden op basis van de actualisatie opnieuw berekend. Gemeenten die op basis van de eerste berekeningen al een groter voor- of nadelig effect hadden dan genoemd bedrag moeten er rekening mee houden dat ze dat de komende jaren nog in de begroting moeten verwerken. Gelet op de discussie die nu wordt gevoerd nemen we dit nog niet mee voor de meerjarenbegroting, maar wel in de risicoparagraaf.

Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo
De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage wordt uitgesteld tot 1 januari 2028. De geplande uitname uit het gemeentefonds van € 266 miljoen in 2027 wordt daardoor teruggedraaid en gaat nu pas in vanaf 2028. Voor Bunschoten is dat grofweg een bedrag van € 266.000,-. Met dit bedrag moet de raming van de eigen bijdrage worden verlaagd. Dit is een budgettair neutraal effect.

Huishoudelijke hulp uit Wmo met vangnet, ombuiging
Huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) wordt met ingang van 1 januari 2029 geschrapt. Mensen die dat kunnen, gaan zelf betalen voor hun huishoudelijke hulp. Voor de mensen die niet zelf hulp kunnen regelen, blijft de gemeente daarin voorzien. De beoogde besparing van € 1 miljard is taakstellend en komt voor Bunschoten neer op afgerond € 1 miljoen. Met eenzelfde bedrag wordt de raming van de post huishoudelijke hulp verlaagd. Dit is een budgettair neutraal effect.

BTW compensatiefonds
Het BTW compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Gemeenten zijn in 2025 € 215 miljoen onder dit plafond gebleven met declaraties. In de septembercirculaire 2025 werd al een voorschot van € 428 miljoen uitbetaald. De definitieve afrekening BCF bedraagt hierdoor € 213 miljoen lager en dit bedrag wordt in 2026 incidenteel onttrokken aan het gemeentefonds.

Op basis van de ruimte onder het plafond van het jaar 2025 van € 215 miljoen, wat overeenkomt met ongeveer 7 punten van de uitkeringsfactor, mag je in de begroting 2027 een structurele stelpost

opnemen. De provinciaal toezichthouders gebruiken dit als richtlijn bij het beoordelen van de (meerjaren)begroting. Voor Bunschoten komt dat neer op een bedrag van € 210.000,-. In de meerjarenbegroting is gerekend met een bedrag van € 332.000,-. Een structureel nadeel van € 122.000,-.

Overheveling specifieke uitkering naar gemeentefonds
In het hoofdlijnenakkoord is afgesproken dat het aantal specifieke uitkeringen verminderd moet worden. De afspraak is dat deze worden overgeheveld naar het gemeentefonds en als een bijzondere fondsuitkering worden gepresenteerd. Tot nu toe is dit slechts voor één specifieke uitkering gerealiseerd. Dat is de capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid (CDOKE). Vanuit het ministerie van Klimaat en Groene Groei wordt via een decentralisatie-uitkering uitvoeringsmiddelen uitgekeerd aan gemeenten en provincies voor de uitvoering van hun klimaat- en energietaken en bedraagt € 671 miljoen in 2027. Voor 2026 is dit voor Bunschoten een bedrag van € 705.000,-. Dit houden we ook aan voor 2027. In de voorjaarsnota zijn de middelen nog niet structureel toegevoegd aan gemeentefonds. Vandaar nu alleen voor 2027 geraamd. De raming van de specifieke uitkering komt hiermee te vervallen. Dus ook een budget neutrale mutatie.

Overzicht

In onderstaande tabel een samenvatting. De bedragen in deze tabel zijn inkomsten (- = nadeel).

	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Bedragen x € 1.000,-				
Commissie van Ark	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Herijking gemeentefonds	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Uitstel abonnementstarief	266	-	-	-
Huishoudelijke hulp	-	-	-1.000	-1.000
BTW compensatiefonds	-122	-122	-122	-122
Specifieke uitkering CDOKE	705			
Totaal mutatie algemene uitkering	**849**	**-122**	**-1.122**	**-1.122**
Budgettair effect				
Verlaging eigen bijdrage HH	-266	-	-	-
Verlagen budget huishoudelijke hulp	-	-	1.000	1.000
Specifieke uitkering CDOKE	-705	-	-	-
Mutatie binnen de programma's	**-971**	**-**	**1.000**	**1.000**
Budgettair effect	**-122**	**-122**	**-122**	**-122**

3. Ontwikkelingen bestaand beleid noodzakelijk

In dit hoofdstuk worden de voorstellen opgenomen op basis van het bestaande beleid en die niet uitstelbaar zijn of besluiten die al door de raad zijn genomen.

Besluitvorming kadernota
Naar aanleiding van de besluitvorming bij de kadernota zijn diverse onderwerpen toegevoegd. Dit is verwerkt in de tabellen op bladzijde 11 en 24.

Algemeen
Aanpassingen in verband met inflatie en areaaluitbreiding worden gedekt vanuit de accresontwikkeling (bijstelling loon- en prijsontwikkeling) van de algemene uitkering. In hoofdstuk twee over de ontwikkeling van de algemene uitkering is daar rekening mee gehouden.

Programma Bestuur en ondersteuning

Commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouders J.L. Geurts en W.P. van der Es

Taakveld Bestuur

Raadsadviseur verbonden partijen
Afgelopen jaar was er voorzien in deelname aan een pilot, hiervoor was € 2.500,- structureel opgenomen in de kadernota. Nu gaat deelname definitief worden en moet de formatie wat worden uitgebreid. Het bedrag moet worden opgehoogd naar € 4.600,-.

Budgetverhoging vanaf 2027 structureel	€	2.100,-

Taakveld Overhead

Financieel systeem
Vanaf 1 januari 2028 is er een nieuw contract afgesloten voor het financieel systeem. De afgelopen tijd is daarvoor een aanbesteding doorlopen. Onze huidige aanbieder, Centric, heeft de aanbesteding gewonnen met de beste prijs kwaliteit verhouding. De nieuwe applicatie werkt als SaaS-applicatie (Software as a Service) wat in de cloud draait. De structurele kosten gaan vanaf 2028 omhoog met € 40.000,-.

Budgetverhoging vanaf 2028 structureel	€	40.000,-

Dataclassificatie
Met het oog op de ontwikkelingen rondom Kunstmatige Intelligentie (AI), het data gedreven werken investeert de organisatie de komende jaren in haar datamanagement. De dynamiek in de maatschappelijke informatievraag leidt bij de gemeente Bunschoten tot complexe informatievraagstukken. Daarom maken wij een start met het classificeren van de organisatiedata. Dit project zal zo'n vier jaar duren. Dataclassificatie helpt bij het waarborgen van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van onze gegevens wat we verplicht zijn binnen de NIS2 en Wet Open Overheid. Dit is in lijn met de i-Visie. De kans op datalekken is aanzienlijk lager en daarmee wordt de juiste informatie openbaar gemaakt.

Budgetverhoging vanaf 2027 structureel	€	25.000,-

Programma Veiligheid

Commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouder J.L. Geurts.

Taakveld Openbare orde en veiligheid

Bibob expertiseteam BES

De aanpak van ondermijning staat bij alle vijf de BES-gemeenten (Baarn, Bunschoten, De Bilt, Eemnes en Soest) hoog op de agenda. Daarnaast hechten de BES-gemeenten veel waarde aan het inzetten van de Wet Bibob als een belangrijk instrument in deze aanpak. Ook blijkt dat voor het kunnen uitvoeren van alle gewenste Bibob onderzoeken door de vijf gemeenten, onvoldoende capaciteit en expertise voorhanden is. Daarom is er besloten om een gezamenlijk Bibob expertiseteam in te richten.

Budgetverhoging vanaf 2027 structureel € 26.000,-

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Commissie Ruimte, portefeuillehouder W.P. van der Es. Voor het taakveld havens is A. van de Groep portefeuillehouder, commissie Samenleving.

Taakveld Verkeer en vervoer

Ontsluitingsweg Vathorst-Bovenduist

In de bestuursovereenkomst (BOK) van 8 juni 2023 tussen de Gemeente Bunschoten en de Gemeente Amersfoort welke is opgesteld voor de realisatie van de ontsluitingsweg Vathorst-Bovenduist is opgenomen dat beide gemeenten (op termijn) de wens hebben om een vrijliggend fietspad langs de nieuw te realiseren ontsluitingsweg te realiseren. Bij de ondertekening van de BOK waren hier geen financiële middelen voor beschikbaar bij beide gemeenten. Overeengekomen is dat partijen zich hiervoor inspannen om de aanleg van het fietspad te realiseren. Gemeente Amersfoort heeft zich ingespannen voor benodigde subsidies. Op basis van deze subsidievooruitzichten resteert nog een bedrag welke verdeeld wordt tussen beide gemeenten, waarbij de bijdrage voor de Gemeente Amersfoort hoger komt te liggen dan de Gemeente Bunschoten. Het bedrag is gebaseerd op prijspeil 1 januari 2025.

Budgetverhoging 2029 incidenteel € 300.000,-

Beheerwerkzaamheden buitengebied

Door de aanscherpingen in de wet en regelgeving inzake de bescherming van flora en fauna, ontkomt de gemeente er niet aan om het huidige beheer in het buitengebied aan te passen. Dit houdt in dat we niet meer mogen klepelen, maar dat maaien en afvoeren het uitgangspunt is. Dit brengt hogere kosten met zich mee. Het onderhoudsbestek wordt opnieuw aanbesteed. De kluis is op 30 april 2026 geopend waaruit blijkt dat het budget met € 45.000,- verhoogd moet worden.

Budgetverhoging vanaf 2027 structureel € 45.000,-

Drempels Sint Nicolaashoofd

Al lange tijd is de verkeerssituatie op het binnen de bebouwde kom gelegen gedeelte van het Sint Nicolaashoofd onderwerp van discussie. Met name over het rijgedrag van auto's, motoren en landbouwvoertuigen ontvangt de gemeente door de jaren heen geregeld klachten van buurtbewoners die hier o.a. wandelen, fietsen en de hond uitlaten. Vooral de snelheid is een probleem. Uit recente metingen is gebleken dat de 'V-85' waarde hier op 58 km/uur ligt. Dat is fors hoger dan de snelheidslimiet van 30 km/uur. In het verleden is onderzocht of de weg ter hoogte van de poldergrens (fysiek) afgesloten kan worden voor gemotoriseerd verkeer, maar hiervoor bestaat onvoldoende draagvlak onder bewoners van o.a. de Gasthuisweg. Ook heeft de Verkeerscommissie hierover negatief geadviseerd. Daar komt bij dat het voor veel landbouwvoertuigen niet mogelijk is om de alternatieve route via Harsaterdrecht te nemen, dit vanwege het wegprofiel bij de ingang naar bedrijventerrein De Kronkels. In overleg met de Verkeerscommissie is daarom gekeken naar mogelijkheden om de snelheid op het Sint Nicolaashoofd terug te dringen en deze weg hiermee ook minder aantrekkelijk te maken voor gemotoriseerd verkeer. Hierbij is geadviseerd om, als aanvulling

op het bestaande plateau bij de fiets-/voetgangersoversteek Watersnip, nog een aantal extra drempels aan te leggen op het Sint Nicolaashoofd.

Investering 2027 incidenteel	€	32.465,-	kapitaallasten € 2.600,-

Gladheidsmeetpunt
Voor een effectievere en betrouwbaardere gladheidsbestrijding wordt voorgesteld een lokaal gladheidsmeetpunt te plaatsen. Investering: € 25.000 Jaarlijks onderhoud: € 2.600 Met een eigen meetstation beschikken we over real-time lokale wegdekmetingen, waardoor onnodige uitrukken worden voorkomen. Op basis van ervaringen in o.a. gemeente Voorne aan Zee ligt de terugverdientijd rond 2 jaar, vooral door minder strooiacties en efficiëntere inzet van personeel en materieel. Daarnaast ondersteunt het meetpunt de gemeente bij aansprakelijkheidszaken doordat we kunnen aantonen dat het juiste strooibeleid is gevolgd. Dit potentiële voordeel is nog niet meegenomen in de terugverdientijd. Voor de buitendienst betekent het meer voorspelbaarheid, rust en zekerheid: medewerkers weten eerder of ze moeten uitrukken, wat de planning en kwaliteit van de winterdienst verbetert.

Investering 2027 incidenteel	€	25.000,-	kapitaallasten € 7.000,-
Budgetverhoging vanaf 2027 structureel	€	2.600,-	

Programma Onderwijs

Commissie Samenleving, portefeuillehouder A. van de Groep.

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Leer- en kwalificatieplicht onderwijs
Tot en met 2026 ontvangt de gemeente Bunschoten jaarlijks een bedrag van Amersfoort (centrumgemeente), zodat de leerplichtambtenaar kan zorgdragen dat leerlingen (16 en 17-jarigen) hun startkwalificatie kunnen behalen. Vanaf 2027 vervalt deze bijdrage voor de gemeenten in de regio Amersfoort waardoor gemeenten zelf dekking moeten hebben om deze wettelijke taak door de leerplichtambtenaar uit te kunnen laten voeren.

Budgetverhoging vanaf 2027 structureel	€	35.000,-

Programma Sport, cultuur en recreatie

Commissie Samenleving, portefeuillehouder A. van de Groep. Voor het taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie is W. de Jong portefeuillehouder, commissie Ruimte.

Taakveld Sportaccommodaties

Nadere regel sportaccommodaties
In de commissie Samenleving van 7 mei 2026 is de toezegging gedaan dat er een mededeling komt over de werking van de nadere regel sportaccommodaties. Daarnaast de vraag wat het betekent dat het budgetplafond is bepaald op € 0,-.
Bij de gemeente zijn twee aanvragen van sportclubs binnengekomen die een beroep doen op de regeling. In afwachting van de uitwerking van de toezegging worden nog geen concrete voorstellen gedaan in deze kadernota voor het beschikbaar stellen van budget voor de nadere regel sportaccommodaties. Dit wordt als een p.m. post opgenomen in deze kadernota.

Investering	P.M.

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Plan van aanpak vakantieparken

Het college heeft op 9 september 2025 het besluit genomen de recreatieve functie van beide vakantieparken te behouden. Het plan van aanpak om hier te komen wordt nader uitgewerkt. De besluitvorming hiervan wordt medio 2026 verwacht. De verwachting is dat voor het uitvoeren van het plan van aanpak budget gereserveerd moet worden. De hoogte hiervan is afhankelijk van het te nemen besluit.

Budgetverhoging 2027 incidenteel	P.M.

Programma Sociaal domein

Commissie Samenleving, portefeuillehouder A. van de Groep.

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

Relatietherapie

Het huidige budget van € 20.000,- voor relatietherapie volstaat niet langer om aan de lokale behoefte te voldoen. Vorig jaar ontstond een knelpunt waarbij de wachtlijst opliep naar zes echtparen terwijl het budget al uitgeput was; dit is destijds incidenteel opgevangen met extra subsidie. Mede door de doorberekening van de CAO-verhoging en de aanhoudende groei in het aantal aanmeldingen, stellen wij voor het budget te verhogen naar € 30.000,- per jaar. Hiermee borgen we dat inwoners direct passende ondersteuning krijgen en voorkomen we dat echtparen met thuiswonende kinderen opnieuw op een wachtlijst belanden.

Budgetverhoging vanaf 2027 structureel	€	10.000,-

Taakveld Inkomensregelingen

Volwassenenfonds Sport & Cultuur

In het huidige Integrale beleidskader sociaal domein is opgenomen dat we participatieproblematiek bij minima gaan aanpakken door te investeren in een minimaregeling sport en cultuur voor volwassenen. Met deze regeling zorgen we dat mensen uit hun isolement worden getrokken, geactiveerd worden, hun sociaal netwerk kunnen vergroten en geholpen worden met een gezonde leefstijl aanmeten. Drie jaar geleden is gestart met een pilot Volwassenenfonds met incidenteel geld (GALA). Het bereik is de afgelopen jaren erg gestegen van deze regeling met 62 goedgekeurde aanvragen in 2025. Vanaf 2027 is er geen incidenteel budget meer beschikbaar. Er is, te zien aan de aanvragen, wel een behoefte aan deze regeling.

Budgetverhoging vanaf 2027 structureel	€	35.000,-

Programma Volksgezondheid en milieu

Taakveld Volksgezondheid valt onder de commissie Samenleving, portefeuillehouder A. van de Groep. De taakvelden Riolering, Afval en Begraafplaatsen en crematoria horen bij de commissie Ruimte, portefeuillehouder W. de Jong. Begraafbeleid hoort bij J.L. Geurts, commissie Bestuur en Financiën.

Taakveld Milieu

Indirecte lozingen

Vanaf 2027 moet Nederland voldoen aan de eisen vanuit de Kaderrichtlijn Water. Daarom is er door gemeenten, provincie en waterschap een plan van aanpak opgesteld waarin aangegeven wordt hoe om te gaan met vergunningverlening, toezicht en handhaving van indirecte lozingen door bedrijven. Tot en met 2026 betaalt de provincie de extra kosten. Vanaf 2027 is dit een structurele taak voor gemeenten. De ODU schat dat voor een goede uitvoering van deze taak gedurende vier jaar jaarlijks € 39.725 nodig is. Wij denken met een bedrag van € 20.000 deze taak voldoende te kunnen laten

uitvoeren door herprioritering en eventueel een langere periode voor het behalen van de KRW-doelstellingen.

Budgetverhoging vanaf 2027 structureel	€	20.000,-

Overige ontwikkelingen

Vrijval kapitaallasten

De vrijval van de kapitaallasten voor 2026 - 2029 is al in de meerjarenbegroting verwerkt. Er wordt voor 2030 nog € 15.000,- extra meegenomen voor vrijval.

Overzicht

In dit overzicht staan alle voorstellen bestaand beleid. De bedragen in deze tabel zijn uitgaven.

		2027	2028	2029	2030
Bedragen x € 1,-					
Onderwerp	**Investeringen**		**(Kapitaal)lasten**		
Programma Bestuur en ondersteuning					
Raadsadviseur verbonden partijen		2.100	2.100	2.100	2.100
Financieel systeem		40.000	40.000	40.000	40.000
Dataclassificatie		25.000	25.000	25.000	25.000
Programma Veiligheid					
Bibob expertiseteam BES		26.000	26.000	26.000	26.000
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat					
Ontsluitingsweg Vathorst-Bovenduist		-	-	300.000	-
Beheerwerkzaamheden buitengebied		45.000	45.000	45.000	45.000
Drempels Sint Nicolaashoofd	32.465	1.300	2.600	2.600	2.600
Gladheidsmeetpunt	25.000	6.100	9.600	9.600	9.600
Programma Onderwijs					
Leer- en kwalificatieplicht onderwijs		35.000	35.000	35.000	35.000
Programma Sport, cultuur en recreatie					
Nadere regels sportaccommodaties	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Plan van aanpak vakantieparken		P.M.	-	-	-
Programma Sociaal domein					
Relatietherapie		10.000	10.000	10.000	10.000
Volwassenenfonds Sport & Cultuur		35.000	35.000	35.000	35.000
Programma Volksgezondheid en milieu					
Indirecte lozingen		20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal lasten noodzakelijke investeringen		**245.500**	**250.300**	**550.300**	**250.300**
Reserve Bovenplanse voorzieningen		-	-	300.000	-
Vrijval kapitaallasten		-	-	-	15.000
Totaal beschikbare dekkingsmiddelen		-	-	**300.000**	**15.000**
Totaal netto last noodzakelijke investeringen		**245.500**	**250.300**	**250.300**	**235.300**

4. Ontwikkeling lokale lastendruk

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen ingegaan op de ontwikkeling van de lokale lastendruk in 2027.

Onroerendezaakbelasting
Het voorstel is om de onroerendezaakbelasting (ozb) voor woningen en niet-woningen aan te passen met het inflatiepercentage van 2,1% en met 5% extra te verhogen op basis van de vastgestelde meerjarenbegroting 2025-2028. Dit effect is al verwerkt in de huidige meerjarenbegroting.

Tarief- en heffingsscenario afvalstoffenheffing
Op basis van de huidig beschikbare informatie is de verwachting dat aanpassing met inflatiepercentage van 2,1 volgens de uitgangspunten voldoende is.

Rioolrechten
In het vastgestelde rioolbeheerplan is geen extra stijging meer voorzien boven het inflatiepercentage. Er wordt voorgesteld om alleen het inflatiepercentage voor 2027 van 2,1 toe te passen volgens de uitgangspunten.

Begraafrechten
Begraafrechten
Uitgangspunt is een sluitende exploitatie van de begraafplaatsen. Op basis van eerdere besluitvorming is onderzoek gedaan naar de mate van kostendekkendheid van de tarieven waarbij het serviceniveau en kostentoerekening zijn betrokken. Er wordt voorgesteld om alleen het inflatiepercentage voor 2027 van 2,1 toe te passen volgens de uitgangspunten. Naar aanleiding van het onderzoek naar de kostendekkendheid is besloten dat een keer in de vijf jaar wordt gekeken naar de ontwikkeling van de kostendekkendheid, voor het eerst in 2029.

Marktgelden
Uitgangpunt blijft een 100% kostendekking bij een 100% bezetting op de markt en zo nodig een extra (gefaseerde) stijging om tot 100% kostendekkendheid te komen. Op deze wijze worden de bestaande markthandelaren niet onevenredig hoog belast als er geen volledige bezetting van de markt is. Er wordt voorgesteld om alleen het inflatiepercentage voor 2027 van 2,1 toe te passen volgens de uitgangspunten.

Lokale lastendruk
Op basis van de voorgaande voorstellen wordt voor 2027 een gemiddelde lokale lastendruk verwacht van 4,3%. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de voorstellen vanuit de perspectiefnota.

5. Nieuw beleid/ wensen

In dit hoofdstuk zijn wensen opgenomen voor nieuw beleid.

Besluitvorming kadernota
Naar aanleiding van de besluitvorming bij de kadernota zijn diverse onderwerpen van hoofdstuk vijf naar hoofdstuk drie verplaatst. Dit is verwerkt in de tabellen op bladzijde 11 en 29.

Programma Bestuur en ondersteuning

Commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouders J.L. Geurts en W.P. van der Es

Taakveld Overhead

Digitalisering bouwdossiers
Om 24/7 digitale dienstverlening te kunnen bieden is het een wens om de 325 meter aan bouwdossiers te digitaliseren, zodat het voor belanghebbenden niet noodzakelijk is het gemeentehuis te bezoeken. De digitale bouwdossiers worden ontsloten via de e-depot voorziening die Bunschoten al heeft afgenomen bij Archief Eemland. Hiermee kunnen burgers de bouwdossiers online inzien en eventueel downloaden. Voordat de bouwdossiers gedigitaliseerd kunnen worden moeten deze handmatig worden geschoond en geclassificeerd, zodat de juiste data beschikbaar wordt gesteld. Dit project zal zo'n tien jaar duren.

Budgetverhoging vanaf 2027 structureel	€	30.000,-

Programma Economie

Commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouder W.P. van der Es. Taakveld Economische promotie behoort in de portefeuille van A. van de Groep, commissie Samenleving.

Taakveld Economische promotie

Toeristenbelasting
Op grond van artikel 224 van de Gemeentewet wordt voorgesteld om per 2028 toeristenbelasting in te voeren. De belasting wordt geheven over het tegen betaling overnachten binnen de gemeente, voor personen die niet staan ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP).
De aanbieder van de overnachting (zoals hotels, B&B's, vakantieverhuurders en exploitanten van logiesvoorzieningen) wordt aangewezen als belastingplichtige en is gerechtigd de belasting door te berekenen aan de gebruikers. De heffing geldt niet alleen voor reguliere toeristen, maar ook voor arbeidsmigranten die in de gemeente verblijven zonder inschrijving in de BRP. De daarmee samenhangende mogelijk extra inkomsten zijn op dit moment nog niet begroot. Verwacht wordt dat deze inkomsten substantieel kunnen zijn en mogelijk een veelvoud kunnen vormen van de reguliere opbrengsten uit toeristenbelasting. Wanneer arbeidsmigranten wél op 1 januari van het belastingjaar ingeschreven staan in de BRP, leidt dit niet tot toeristenbelasting, maar kan dit hogere inkomsten uit de algemene uitkering (Gemeentefonds) opleveren.

Budgetverhoging 2027 incidenteel	€	10.000,-
Inkomsten vanaf 2028	€	50.000,-
Inkomsten vanaf 2029	€	60.000,-
Inkomsten vanaf 2030 structureel	€	70.000,-

Programma Sport, cultuur en recreatie

Commissie Samenleving, portefeuillehouder A. van de Groep. Voor het taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie is W. de Jong portefeuillehouder, commissie Ruimte.

Taakveld Cultureel erfgoed

Kennisoverdracht van het lokale (immaterieel) erfgoed

Educatie, informatievoorziening en kennisoverdracht over (immaterieel) erfgoed blijft belangrijk. Daarbij is speciaal aandacht voor overdracht naar nieuwe generaties.
Met dit budget is het bijvoorbeeld mogelijk om de cultuurhistorische informatieborden uit te breiden, de digitale informatievoorziening voor monumenteigenaren te actualiseren, educatief materiaal op het gebied van erfgoed te ontwikkelen en initiatieven te ondersteunen die bijdragen aan het ontwikkelen, doorgeven en levendig houden van het (immaterieel) erfgoed.

Budgetverhoging vanaf 2027 structureel € 20.000,-

Verbreden aanbod voor cultuurbeoefening

Met dit budget willen we meer inwoners bereiken en inwoners aanmoedigen om zelf culturele ideeën te ontwikkelen die bijdragen aan de leefbaarheid van de gemeente.
De herkenbare culturele activiteiten waar draagvlak voor is, zoals de Kunstroute en Botterpop, willen we voortzetten en tegelijkertijd ook ruimte bieden aan (kleinschalige) nieuwe evenementen. Daarnaast willen we onderzoeken hoe doelgroepen die nu minder goed bereikt worden zoals jongeren, ouderen en financieel kwetsbaren beter betrokken kunnen worden bij cultuurbeoefening. Bijvoorbeeld door het culturele aanbod naar plekken toe te brengen waar de doelgroep aanwezig is, of door met cultuur beter aansluiting te vinden bij activiteiten van lokale organisaties. Daarnaast willen we verder verkennen waar de behoeftes en mogelijkheden liggen voor een culturele agenda en een lokaal (digitaal en fysiek) platform voor cultuur.

Budgetverhoging vanaf 2027 structureel € 20.000,-

Programma Sociaal domein

Commissie Samenleving, portefeuillehouder A. van de Groep.

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

De Kookgroep

De Kookgroep is twee jaar geleden gestart als pilot en gefinancierd vanuit GALA-middelen. Deze middelen lopen per 2027 af, terwijl de pilot succesvol is. Het aantal deelnemers blijft groeien en er is geen ander passend aanbod voor deze doelgroep in onze gemeente. De Kookgroep richt zich op psychisch kwetsbare inwoners (30–70 jaar) met moeite in sociale interactie en een verhoogd risico op sociaal isolement. Door tweewekelijks samen te koken, te eten en een activiteit te doen, biedt de Kookgroep een laagdrempelige, preventieve vorm van ondersteuning die voorkomt dat mensen zwaardere zorg nodig hebben.

Budgetverhoging vanaf 2027 structureel € 16.500,-

Overzicht

In dit overzicht staan de wensen.

	2027	2028	2029	2030
Bedragen x € 1,-				
Onderwerp Investeringen		**(Kapitaal)lasten**		
Programma Bestuur en ondersteuning				
Digitalisering bouwdossiers	30.000	30.000	30.000	30.000
Programma Economie				
Toeristenbelasting	10.000	-50.000	-60.000	-70.000
Programma Sport, cultuur en recreatie				
Kennisoverdracht van het lokale (immaterieel) erfgoed	20.000	20.000	20.000	20.000
Verbreden aanbod voor cultuurbeoefening	20.000	20.000	20.000	20.000
Programma Sociaal domein				
De Kookgroep	16.500	16.500	16.500	16.500
Totaal lasten gewenste investeringen	**96.500**	**36.500**	**26.500**	**16.500**

6. Voorstel perspectiefnota

In dit hoofdstuk wordt aangegeven wat het college voorstelt om te bezuinigen.

Bij de behandeling van de kadernota 2025 – 2028 zijn enkele besluiten genomen om tot een meerjarige sluitende meerjarenbegroting te komen. Daarvoor is het nodig om in 2028 € 1.000.000,- te bezuinigen. Er is toen besloten om elk jaar bij de kadernota af te wegen wat nodig is om te bezuinigen. Bij de behandeling van de kadernota 2026 – 2029 is besloten om deze bezuiniging te pauzeren, omdat er extra financiële middelen beschikbaar kwamen vanuit het Rijk. Ook in deze kadernota doet het huidige college geen voorstellen voor extra bezuinigingen.

De *Financiële perspectiefnota uitwerking* is wel als bijlage van dit document toegevoegd, om aan te geven waar mogelijk in de toekomst nog bezuinigingen kunnen plaatsvinden.

Besluitvorming kadernota
Bij de besluitvorming is een amendement aangenomen door de raad waardoor er nu diverse bezuinigingsvoorstellen worden verwerkt.

	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Bedragen x € 1.000,-				
Afschaffing postbusnummer	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Afschaffing antwoordnummer	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Bezuiniging printen in kleur	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Niet investeren in nieuwe LED-borden	-2.308	-2.291	-2.274	-2.274
Dienstverlening op afspraak op vrijdag	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Bezuiniging bodediensten avondvergaderingen fractie	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Totaal bezuinigingen	**-9.808**	**-9.791**	**-9.774**	**-9.774**

Daarnaast zijn er maatregelen aangenomen die nog niet financieel vertaald zijn.
- Luchtfoto's één keer per twee jaar
- Kostendekkend maken precariobelasting
- Kostendekkend maken tarieven afval, riolering, markt, begraven en haven
- Kosten toerekenen legesverordening inclusief omgevingsvergunningen.

Een aantal keuzes moeten inzichtelijk worden gemaakt voor de behandeling van de programmabegroting 2027 – 2030.